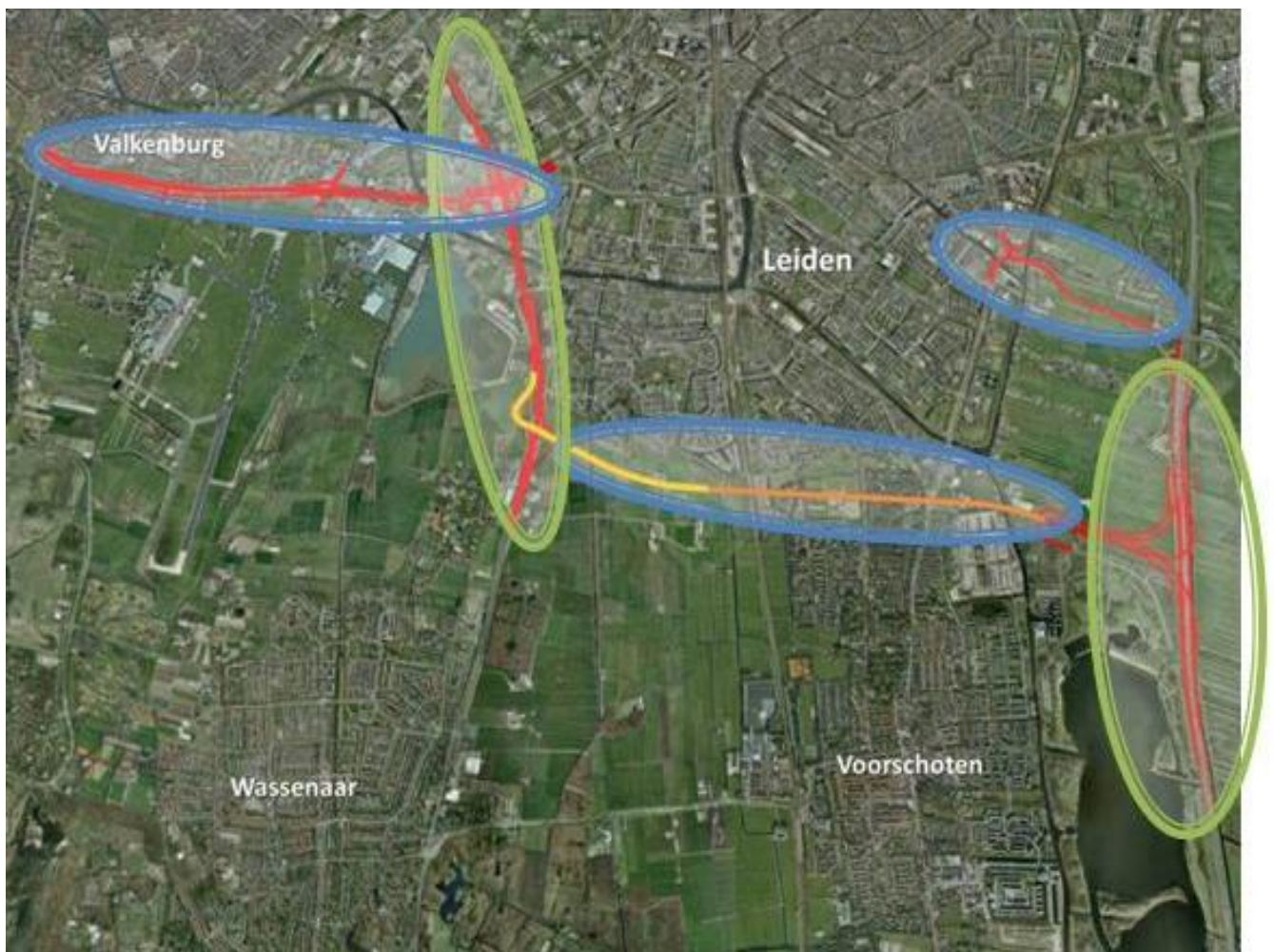

1^e Voortgangsrapportage 2019

Conform Regeling Projecten Zuid-Holland

Uitvoeringsfase RijnlandRoute

Document referentie	: PZH-2019-693088107
Versie	: 1.0
Status	: Vastgesteld in de GS-vergadering van 18-6-2019
Peildatum financiën	: 28 januari 2019
Peildatum inhoudelijk	: 1 april 2019
Rapportageperiode	: 1 september 2018 t/m 31 maart 2019

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Scope van het project	3
3. Overzicht Bestuurlijke besluitvorming.....	4
4. Stand van zaken RijnlandRoute	5
5. Raakvlakken met andere projecten	10
6. Planning.....	11
7. Risico's	12
8. Financiën	15
9. Kwaliteit	15
10. Moties, toezeggingen en statenoverleg	16

1. Inleiding

Op 3 februari 2016 is het project RijnlandRoute door Provinciale Staten (PS) aangewezen als groot project. In het kader van de Regeling Projecten Zuid-Holland wordt twee keer per jaar gerapporteerd over de voortgang van het project RijnlandRoute. De Statencommissie Verkeer en Milieu is aangewezen als verantwoordelijke Statencommissie voor de advisering over en behandeling van de RijnlandRoute.

De 1^e Voortgangsrapportage 2019 heeft betrekking op de periode 1 september 2018 t/m 31 maart 2019.

2. Scope van het project

De provincie Zuid-Holland (PZH) werkt samen met het Rijk en de omliggende gemeenten aan de RijnlandRoute, een verbetering van de Oost-Westverbinding tussen de A4 en Katwijk.

De RijnlandRoute kent drie hoofddoelen, te weten:

- Een betere oost-westverbinding voor het autoverkeer;
- Het verbeteren van de leefbaarheid in de regio Holland Rijnland (en aangrenzende gemeenten);
- Het mogelijk maken van ruimtelijk-economische ontwikkelingen in deze regio.

Het project kan worden onderscheiden in drie onderdelen. Deze drie onderdelen vertonen zowel financieel als verkeerskundig samenhang, maar zijn ruimtelijk, planningstechnisch en contract - technisch te onderscheiden.

Het onderdeel /contract N434: A44-verbinding-A4:

- De verbreding A44 tussen de aan te passen Aansluiting Leiden-West en het nieuw aan te leggen Knooppunt Ommedijk;
- De aanleg van een nieuwe regionale stroomweg (snelheidsregime 80 km/uur) met 2x2 rijstroken (waaronder een boortunnel van 2,5 kilometer) tussen het nieuw aan te leggen Knooppunt Ommedijk op de A44 en het nieuw aan te leggen Knooppunt Hofvliet op de A4;
- Het verlengen van de parallelstructuur van de A4 tussen de aansluiting N206/Zoeterwoude-Dorp en het nieuw aan te leggen Knooppunt Hofvliet;
- De verbreding van de A4 tussen de aansluiting Hofvliet en de N14 naar 2x4 rijstroken.

Op 31 januari 2018 hebben de Staten ingestemd met het voorstel voor het realiseren van een Snelfietsroute Leiden-Katwijk door de aansluiting Leiden-West. Conform motie 779 zijn Gemeente Leiden, Gemeente Katwijk en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat verzocht tot een financiële bijdrage. Gemeente Leiden heeft een bijdrage van €3,1 mln toegezegd, Gemeente Katwijk heeft aangegeven geen financiële bijdrage te willen leveren. Bij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is een subsidieaanvraag ingediend voor het Zuid-Hollandse deel van de in het kader van het Rijks Programma Fiets ter beschikking staande middelen (ca €1,7 mln incl. BTW).

Het onderdeel /contract N206 Ir. G. Tjalmaweg:

- De verbreding Ir. G. Tjalmaweg (N206) naar 2x2 rijstroken vanaf de aansluiting met de N441 te Katwijk tot de Aansluiting Leiden-West;
- Het realiseren van twee ongelijkvloerse kruisingen;
- De bouw van een tweede Torenvlietbrug.

Het onderdeel /contract N206 Europaweg:

- Verbreding Europaweg te Leiden (N206) naar 2x2 rijstroken tussen de aansluiting met de Lammenschansplein;A4 en de Rooseveltstraat te Leiden (onderliggend wegennet) en het herinrichten van het
- Het verhogen van de doorvaarthoogte van de Lammebrug tot 5,5 m en het realiseren van een tweede beweegbare Lammebrug.

Projectafbakening

De Verbreding A4 tussen de aansluiting Hofvliet en de N14 naar 2x4 rijstroken kent als grondslag het aparte Tracébesluit (TB) Vlietland-N14. Dit TB is geen onderdeel van het (subsidieproject) RijnlandRoute (gebaseerd op Provinciaal Inpassingsplan (PIP), TB A44 en TB A4 Vlietland-Leiden). In de Samenwerkingsovereenkomst RijnlandRoute (SOK) is overeengekomen dat het rijksproject "Verbreding A4 Vlietland – N14" aan de Design-Build-Maintain-overeenkomst RijnlandRoute wordt toegevoegd. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft daarvoor de financiële middelen gereserveerd.

3. Overzicht Bestuurlijke besluitvorming

10 december 2008	Startnotitie RijnlandRoute (PS)
24 februari 2010	1 ^e fase MER (PS)
29 mei 2012	Nota Voorkeursalternatief (GS)
26 juni 2013	Uitvoeringsbesluit (PS)
18 maart 2014	Vaststelling Ontwerp-PIP
24 april 2014	Vaststelling Ontwerp TB A44 en TB A4
10 december 2014	Vaststellingsbesluit PIP
17 december 2014	Vaststelling TB A44 en TB A4
1 en 2 oktober 2015	Zitting Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State
16 december 2015	PS-besluit vaststelling provinciale coördinatie-regeling Vergunning RijnlandRoute
27 januari 2016	Uitspraak Raad van State
3 februari 2016	PS-besluit tot aanwijzen project RijnlandRoute als groot project conform Regeling Projecten Zuid-Holland
2 maart 2016	PS-besluit Vaststelling basisuitvoeringsrapportage RijnlandRoute
23 maart 2016	Nieuw besluit PIP
20 juli 2016	Uitspraak Raad van State PIP onherroepelijk
6 december 2016	Uitspraak Rechtbank Den Haag over tijdelijk vastzetten bruggen over de A44 en N206 over de Oude Rijn
13 december 2016	Voornemen tot gunning DBM-overeenkomst A4-N434-A44
13 december 2016	GS-besluit Partnering Overeenkomst 2 RWS/PZH
27 januari 2017	Definitieve gunning DBM-overeenkomst A4-N434-A44 aan COMOL5
30 januari 2017	Ondertekening DBM-overeenkomst A4-N434-A44
14 maart 2017	Starthandeling aanleg contractdeel A4-N434-A44 door Minister van Infrastructuur en Milieu en gedeputeerde Vermeulen
21 augustus 2017	Uitspraak Raad van State in voorlopige voorziening bomkap RijnlandRoute
12 september 2017	GS-Besluit handhaven vaste bruggen over de Oude Rijn
31 januari 2018	PS-besluit Snelfietsroute Leiden-Katwijk
09 oktober 2018	GS-besluit Overeenkomst weg- en tunnelbeheer N434

14 november 2018	PS-besluit Verordening uitsluitend recht weg- en tunnelbeheer N434
19 februari 2019	Opdrachtverlening toepassing Solar Optic Fibre
07 maart 2019	Ondertekening Overeenkomst weg- en tunnelbeheer N434 door de Gedeputeerde en de Minister.

4. Stand van zaken RijnlandRoute

4.1. Planologie

De Tracébesluiten en het Provinciaal Inpassingsplan RijnlandRoute zijn sinds 27 januari 2016 en 20 juli 2016 onherroepelijk.

4.2. Contractmanagement

Uitvoering N434

De uitvoering van het project verloopt conform planning. De contouren van het deelproject N434 worden verder zichtbaar in het landschap. Eind februari jl. is de ruwbouw van de brug over de Oude Rijn aan de A44-zijde afgerond en is begonnen met de afbouw. Hiermee is weer een mijlpaal gerealiseerd en begint knooppunt Ommedijk vorm te krijgen.

Aan de A4-zijde is de startschacht van de tunnel in ruwbouw gereed en wordt deze verder klaar gemaakt voor de ontvangst van de tunnelboormachine. De tunnelboormachine zal op 26 juni a.s. worden ingezegend, waarna het boorproces begin juli a.s. zal starten. Ook zijn de contouren van het grondwerk voor de knoop Hofvliet al goed zichtbaar.

Solar optic Fibre

Op 19 februari 2019 is opdracht verleend aan Comol5 voor het toepassen van de innovatieve technologie zonlicht over glasvezel (Solar Optic Fibre). Deze innovatieve technologie wordt toegepast voor de ingangszones van de N434 tunnel, waardoor energie kan worden bespaard, de veiligheid wordt verhoogd en zichtbaar innovatie wordt gestimuleerd. Ontwerp en inpassing daarvan in de omgeving, zal in overleg met het Q-team, nader worden uitgewerkt. Vervolgens zal de vergunning worden aangevraagd.

Indexatie

Een van de top risico's van het programma RijnlandRoute die door het project noch PZH is te beïnvloeden is de indexeringsproblematiek. Dit wordt een exogeen risico genoemd. Het vindt zijn oorsprong in het besluit om in de collegeperiode 2015-2019 budgetten niet indexeren vanwege de prijsontwikkeling. Terwijl in de contracten met de marktpartijen is opgenomen dat zij wel worden gecompenseerd. Zie ook de vorige rapportage aan Provinciale Staten (paragraaf 7; risicotabel). Sinds de contractering van COMOL5 (begin 2016) trekt de markt sterk aan. In de periode van 1 januari 2016 tot 1 januari 2018 zijn de kosten voor bouwmaterialen en arbeid binnen de grond-, weg- en waterbouw met gemiddeld 7% gestegen ten opzichte van het gesloten contract. Deze prijsontwikkeling zal naar verwachting doorzetten wat betekent dat de tekorten op het projectbudget verder zullen oplopen indien er geen maatregelen worden genomen en de kans bestaat dat er hierdoor tekorten optreden in projecten. Dat is onder andere voor de RijnlandRoute aangekondigd in het PZI 2019-2048 (en vastgesteld door PS op 14 november 2018). In het Kaderbesluit 2020 wordt voor deze budgettaire problematiek aandacht gevraagd en is een voorstel opgenomen. Dit betreft zowel de compensaties van de feitelijke indexeringskosten voor de jaren 2016 t/m 2019 als ook voor de verwachte indexeringskosten voor de periode 2020 t/m 2023. Voor dit laatste tijdvak worden procesafspraken gemaakt.

Tunnelbeheer

Onderdeel van de nog te realiseren weg N434 is een circa 2,5 kilometer lang tunnel en een circa 1 km lange verdiepte ligging. Voor het beheer van de tunnel is besloten om het beheer door Rijkswaterstaat te laten uitvoeren aangezien Rijkswaterstaat, in tegenstelling tot de provincie, veel ervaring en kennis heeft van tunnelbeheer.

Op 9 oktober 2018 zijn Gedeputeerde Staten de Overeenkomst weg- en tunnelbeheer N434 aangegaan met de Staat der Nederlanden (besluit PZH-2018-663714489).

Vervolgens hebben Provinciale Staten op 14 november 2018 de Verordening uitsluitend recht weg- en tunnelbeheer N434 vastgesteld. Op grond van deze verordening uitsluitend recht weg- en tunnelbeheer N434 is aan de Staat der Nederlanden (feitelijk Rijkswaterstaat) een uitsluitend recht gevestigd. In de overeenkomst staan de werkafspraken tussen de provincie Zuid-Holland en de Staat voor de samenwerking op het gebied van weg- en tunnelbeheer N434. Op 7 maart 2019 heeft de ondertekening van deze overeenkomst met de Minister van Infrastructuur en Waterstaat plaatsgevonden.

Gunning Tjalmaweg

Voor het projectdeel Tjalmaweg is met uiteindelijk twee partijen de aanbesteding door middel van een concurrentie gericht dialoog doorlopen. Eén partij heeft zich eerder gedurende de dialoog formeel teruggetrokken.

Boskalis heeft, na beoordeling, de Economisch Meest Voordelige Inschrijving gedaan waarmee het contract voorlopig is gegund aan Boskalis. Naar verwachting zal het definitieve contract begin mei a.s. met Boskalis worden gesloten.

Scope Europaweg

Het onderdeel Europaweg bevindt zich in de voorbereidingsfase. Voor het opstellen van de contractdocumenten en het uitvoeren van de benodigde onderzoeken is een ingenieursbureau ingehuurd. De afgelopen periode is er aantal onderwerpen besproken die de scope van het projectdeel Europaweg raken. Het gaat hierbij voornamelijk om optimalisaties van het huidige ontwerp en afspraken in het kader van gezamenlijke inzet van flankerende maatregelen. De komende periode zal verder worden onderzocht in hoeverre deze optimalisaties doorgevoerd zouden kunnen worden in samenhang met de planning en budget.

Een bijzonder punt van aandacht is hierbij het borgen van de verkeersdoorstroming.

4.3. Omgevingsmanagement (inclusief conditionering)

Veiligheid en omgeving

Vanuit de projectorganisatie wordt veel aandacht besteed aan de veiligheid op en rond het project. Zo is er een integraal veiligheidsplan opgesteld, vindt periodiek managementoverleg plaats met de aannemer en worden regelmatig Safetywalks gehouden met de aannemer om vast te stellen hoe het met de veiligheid op en rond de bouwplaats is gesteld. In aansluiting bij het branche-brede initiatief zal de Generieke Poort Instructie (veiligheidscertificaat met betrekking tot de toegang op de bouwplaats) worden geïntroduceerd. Dit betekent dat een ieder pas toegang heeft tot de bouwplaats als zij in het bezit zijn van het veiligheidscertificaat. Deze moet om het jaar vernieuwd worden.

Grondverwerving

Voor het contractdeel N434 dienen nog enkele gronden aanvullend te worden verworven.

Er resteerde voor de N206 Europaweg nog één verwerving de afgelopen periode minnelijk is afgerond.

Kabels en leidingen

Voor het projectdeel N434 zijn nagenoeg alle kabels en leidingen verlegd en/of verwijderd.

Voor het projectdeel N206 Ir. G. Tjalmaweg is de bestemmingsplanwijziging voor de Gasunieleiding onherroepelijk geworden. De leiding zal, daar deze zich in de directe nabijheid van een tweetal scholen bevindt, in de komende zomervakantie worden verlegd.

Voor het projectdeel N206 Europaweg is er sprake van een grote opgave gezien de hoeveelheid kabels en leidingen rondom met name het Lammenschansplein en de Trekvlietbrug. Hiervoor vindt intensief overleg plaats met de betrokken partijen. Speciale aandacht verdient hierbij het zogenaamde stamriool van de gemeente Leiden waarvan de verlegging tijdkritisch is. Bekeken wordt of het ontwerp zodanig kan worden aangepast dat dit riool niet verlegd hoeft te worden.

Vergunningen

Voor het projectdeel N206 Ir. G. Tjalmaweg is de kapvergunning voor de noodzakelijke bomenkap zowel binnen als buiten het PIP verleend.

Vergunningen Comol5

Voor de N434 zijn de meeste vergunningen verstrekt. De vergunningaanvraag voor een beperkte bomenkap van het zogenaamde Buizerdbosje is ingediend. Komend najaar zullen aanvragen voor de dienstgebouwen en Solar Optic Fibre worden aangevraagd.

De praktijk leert dat het proces rond de openstellingsvergunning van een tunnel complex en tijdrovend is. Om deze reden vindt nu al overleg plaats met alle betrokken partijen om te komen tot een oplevering van het tunneltracé in 2022 aan de beheerder en de openstelling voor de gebruikers in 2023.

Archeologie

Bij de N206 Ir. G. Tjalmaweg zijn de houten funderingspalen van de Romeinse weg van 125 meter opgegraven. Op dit moment wordt een groot deel van de palen onderzocht in het laboratorium. Het onderzoeksrapport wordt eind 2019 verwacht. In overleg met het bureau Cultuur van de Provincie Zuid-Holland is een bureau geselecteerd dat de opdracht heeft om te zoeken naar creatieve manieren om de vondst van 125 meter Romeinse weg beleefbaar te maken. Circa 200 palen die daar onderdeel van uitmaakten, worden bewaard in afwachting van de uitkomsten hiervan.

Voor het projectdeel Europaweg vindt, naar aanleiding van een burgerinitiatief, in samenwerking met de stichting Strandwal onderzoek plaats naar de Schans Lammen in Leiden plaats met als doel te achterhalen waar de Schans lag en onderzoeken of er nog resten in de bodem te vinden zijn. Deze schans heeft een belangrijke rol gespeeld in de geschiedenis van de Gemeente Leiden (Leidens ontzet). Een conceptadvies is door het archeologisch bureau opgesteld en zal naar alle waarschijnlijkheid nog beperkt aanvullend proefsleufonderzoek plaatsvinden.

Tot slot is ook de prijsvraag voor de kunstuiting onder de Torenvlietbrug van start gegaan met de eerste fase: het aanmelden van belangstellenden. Uiteindelijk zal aan vier kunstenaars gevraagd worden een ontwerp te maken waarna een jury het winnende ontwerp kiest.

4.4. Communicatie

Informatiecentrum RijnlandRoute

Het informatiecentrum biedt tot de oplevering informatie over planning, voortgang en ontwikkelingen van alle deelprojecten. Op informatieve en educatieve wijze worden bezoekers geïnformeerd over de diverse interessante aspecten van het project zoals techniek (boortunnel, knooppunten), archeologie, bomencompensatie, mitigerende maatregelen etc. Het informatiecentrum staat nabij de startschacht van de tunnel (A4-zijde).

Sinds 8 september 2019 is het informatiecentrum RijnlandRoute drie dagen per week open voor bezoekers. Het informatiecentrum heeft al meer dan 10.000 bezoekers gehad, die in het algemeen zeer positief zijn over het informatiecentrum en de werkzaamheden.

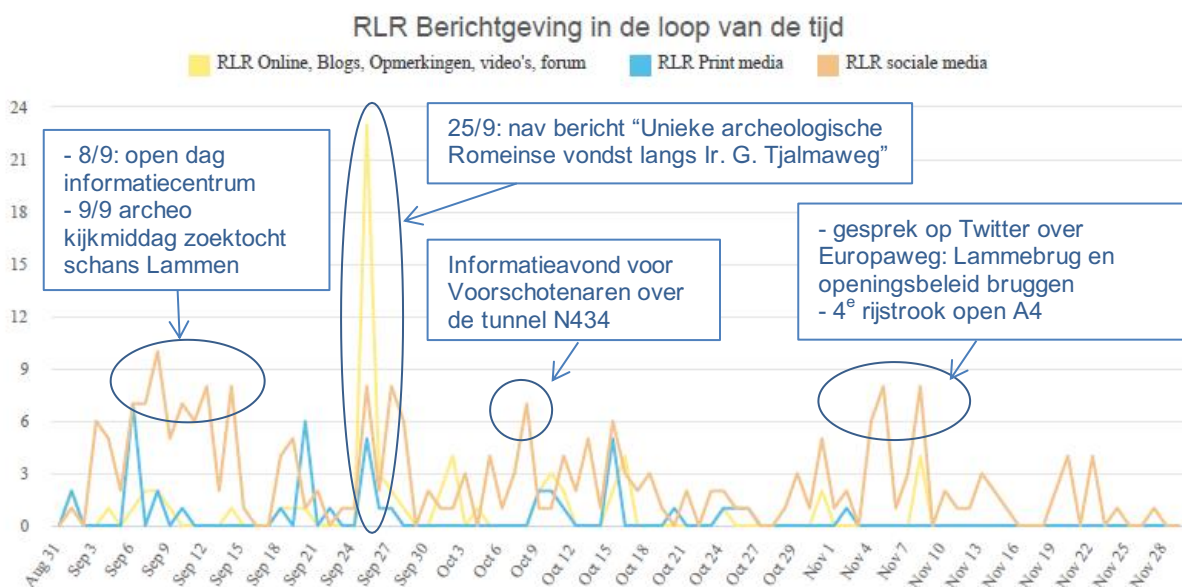
Op de Dag van de Bouw, welke plaatsvindt op 15 juni, zullen naar verwachting enkele duizenden mensen een bezoek brengen aan het informatiecentrum en de bouwplaats.

Op 21 november 2018 vond er in het informatiecentrum een informatieavond plaats voor alle nieuwe gemeenteraadsleden van de betrokken gemeenten over de RijnlandRoute.

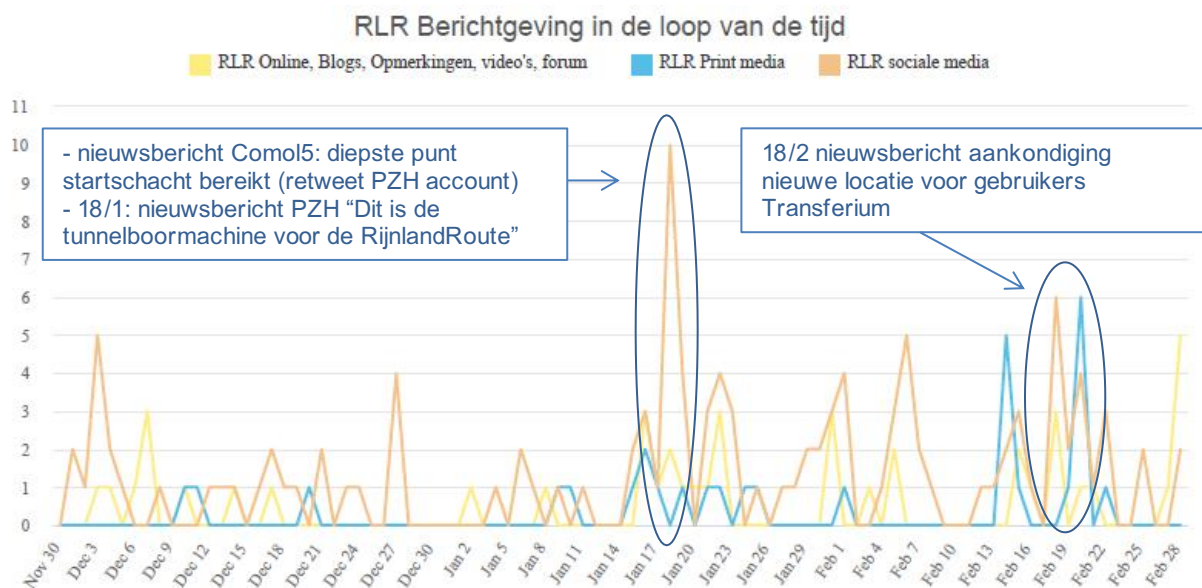
Media analyse

In de onderstaande grafieken (periodes verschillen en ook artikelvolume verschilt) is de media-aandacht online, via blogs, printmedia en sociale media te zien. De pieken hebben rechtstreeks verband met de nieuwsberichten die de provincie zelf verspreidt of komen door belangrijke ontwikkelingen in het project. De pieken in onderstaande grafieken komen vooral door berichten op social media (Twitter).

1 september tot en met 30 november 2018

1 december 2018 tot en met 28 februari 2019

Nieuwsberichten

07-09-2018	Opening Informatiecentrum RijnlandRoute
10-09-2018	Druk bezochte Open Dag RijnlandRoute
10-09-2018	Veel belangstelling in de zoektocht naar Schans Lammen
25-09-2018	Unieke archeologische Romeinse vondst langs Ir. G. Tjalmaweg (N206)
27-09-2018	Informatieavond voor Voorschotenaren over de tunnel N434
15-10-2018	1.100 bezoekers bezochten Romeinse opgraving 'Weerdkampen' langs N206 in Katwijk
09-11-2018	Vierde rijstrook A4 tussen Vlietland en N14 bij Leidschendam open
31-10-2018	Bomenkap en bomencompensatie N206 Ir. G. Tjalmaweg
09-11-2018	Extra rijstrook A4 richting Amsterdam geopend
18-01-2019	Dit is de tunnelboormachine voor de RijnlandRoute
21-01-2019	Bomenkap Ir.G.Tjalmaweg voor werkzaamheden Dunea
05-02-2019	N206 Ir. G. Tjalmaweg: aanvraag omgevingsvergunning bomenkap voor rotonde, snelfietsroute en wandelpad
18-02-2019	Vanaf 17 maart nieuwe locatie voor gebruikers Transferium Leiden-West

Digitale nieuwsbrieven RijnlandRoute

In de digitale nieuwsbrief van de RijnlandRoute is aandacht voor nieuws, voortgang en mijlpalen van het project. Het aantal abonnees loopt op; van 2496 abonnees op 1 oktober 2018 naar 2701 abonnees op 13 februari 2019. Sinds de vorige voortgangsrapportage zijn er drie nieuwsbrieven verstuurd.

- Nieuwsbrief [5 september 2018](#)
- Nieuwsbrief [28 september 2018](#)
- Nieuwsbrief [7 december 2018](#)
- Nieuwsbrief [22 januari 2019](#)
- Nieuwsbrief [22 februari 2019](#)

Evenementen

In deze rapportageperiode vonden verschillende evenementen plaats, zoals de opening van het informatiecentrum, de kijkmiddag bij de archeologische zoektocht naar schans Lammen, informatieavond voor Voorschotenaren, en de archeologische publieksdagen van de Romeinse opgraving.

De media aandacht die deze evenementen heeft opgeleverd staat in bovenstaande media analyse.

Vooruitblik communicatie programma

De komende maanden vinden er veel evenementen en mijlpalen plaats voor verschillende doelgroepen. Gezamenlijk met aannemerscombinatie Comol5 wordt o.a. organiseren wij onder andere: een technisch werkbezoek voor de pers aan de startschacht, een naamwedstrijd voor de tunnelboormachine, in juni de dag van de bouw en het officiële startmoment boren (o.a. inwijding tunnelboormachine en bekendmaking naam tunnelboormachine).

Ook voor het contractdeel N206 Ir. G.Tjalmaweg vinden veel momenten plaats: voorlopige gunning, definitieve gunning, informatiebijeenkomst/ voorstellen aannemer.

Voor alle contracten vindt er een nauwe samenwerking plaats met de communicatieafdelingen van de betreffende gemeenten en met RWS (voor het contractdeel A44-N434-A4).

5. Raakvlakken met andere projecten

Landelijk:

- Project A4 Burgerveen – Leiden;
- Groot onderhoud A44 bruggen (o.a. Oude Rijn);
- MIRT verkenning verbreding A4.

Regionaal/provinciaal:

- Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV)/ R-net buscorridor Leiden Centraal - Katwijk - Noordwijk (beïnvloedt de scope van de RijnlandRoute bij Knoop Leiden West en langs de Tjalmaweg) en Zoetermeer – Leiden (N206 – Europaweg);
- Herinrichting Meeslouwerplas;
- Programma Fiets van de Provincie;
- EHS provincie en ILG gerelateerde gebiedsprojecten in de omgeving van Leiden;
- Lopende onderhoudsprojecten (trajectstudies) van de afdeling DBI;
- Watergebiedsplannen van het Hoogheemraadschap Rijnland.

Lokaal:

- Leiden: het project Ongelijkvloerse Ontsluiting Bio Science Park (OBSP) de uitwerking hiervan heeft invloed op de werking en dus de vormgeving van Knoop Leiden West. Het project wordt voorbereid en gerealiseerd door de gemeente Leiden;
- Wassenaar: De door RWS en Wassenaar voor te bereiden ecopassage bij Maaldrift (indien deze past in het programma voor ontsnippering);
- Projectlocatie Valkenburg: nieuwe woonwijk ter plaatse van voormalig Vliegveld Valkenburg.

6. Planning

Naar aanleiding van de herijking van de planning ten aanzien van het projectonderdeel Tjalmaweg, heeft een bijstelling plaatsgevonden in de realisatie van Q2 2021 naar Q4 2021. De planning stond al enige tijd onder druk waarbij het bestuurlijk gedragen uitgangspunt is gehanteerd dat kwaliteit voor snelheid gaat.

Uitgangspunten

A4/N434/A44

- Alle Kabels & leidingen categorie 1 (door de opdrachtgever) verlegd gereed Q2-2018
- Beschikbaarheidsdatum (voorheen Tunnel gereed) gereed Q4-2022
- Voltooiingsdatum (voorheen Openstelling tunnel) gereed Q2-2023

Ir. G. Tjalmaweg

Aanbesteding

Realisatie

Start	Gereed
Q2-2018	Q2-2019
Q3-2019	Q4-2021

Europaweg incl. Lammenschansplein

- Voorbereiding van de aanbesteding
- Aanbesteding
- Realisatie

Start	Gereed
Q2-2018	Q4-2019
Q4-2019	Q3-2020
Q4-2020	Q4-2022

Bij besluit tot aanbesteding Europaweg zal een nadere actualisatie van de planning plaatsvinden. Dan zal ook de eerder (zie 2° Voortgangsrapportage 2018 RLR voor PS) benoemde vertraging van 12 à 14 weken als gevolg van de Europese aanbesteding van het ingenieurscontract worden betrokken.

7. Risico's

In onderstaande tabel de actuele top 5 risico's met een toelichting.

NR	Risico	Toelichting en Aansluiting met vorige PS-rapportage	Mutatie risicoprofiel Ten opzichte vorige rapportage
1	Stagnatie van de voortgang van de RijnlandRoute waardoor het niet lukt om binnen de gestelde kaders van tijd het project te realiseren (tijd).	<p>De verschillende projecten van de RijnlandRoute kennen een strakke planning. Risico's met gevolgen in tijd kunnen effect hebben op de mijlpalen in het project. Zowel de opdrachtnemer als de opdrachtgever dragen hierin risico's. Voor PZH als opdrachtgever geldt dat de belangrijkste risico's zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vertraging in het tijdig functievrij opleveren van percelen. Hierbij gaat het onder meer over het niet tijdig verwijderen van Kabels en Leidingen (K&L), Niet Gesprongen Explosieven (NGE's) en grondverwerving. - Vergunningprocedures stagneren door bezwaren en beroepen vanuit de omgeving, waardoor de opdrachtnemer hoge verdragingskosten aan de opdrachtgever doorbelast; - Voor het deelproject Europaweg die nog aanbesteed moet worden, geldt daarnaast dat de aanbesteding zou kunnen vertragen. 	Risico is gelijk gebleven. Hoewel met de voortgang van de N434 en de op handen zijnde gunning van het deelproject Tjalmaweg het aantal openstaande risico's afneemt, blijven deze risico's binnen alle drie de projecten aanwezig
2.	Optreden van financiële tegenvallers die ertoe leiden dat de RijnlandRoute niet binnen het gestelde budget te realiseren is (geld).	<p>De verschillende projecten van de RijnlandRoute worden belast op één gezamenlijk programmabudget waarin tevens een Post Onvoorzien is opgenomen. Risico's met de grootste financiële effecten voor PZH als opdrachtgever zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gedurende de looptijd blijkt in de praktijk dat de technische staat van de huidige infrastructuur afwijkt van wat verwacht kon worden met bijbehorende kosten. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de verbreding van de A4 waarover nog discussie plaatsvindt met RWS over de verdeling van de kosten. - Aannames in onderzoeksresultaten blijken in de praktijk niet te kloppen waardoor en/of er worden alsnog <ul style="list-style-type: none"> o onverwachte NGE's, o meer K&L, o andere waarden ten aanzien van zwaardere verontreinigingen of- Archeologische vondsten worden aangetroffen. Dit betreft onder andere de geconstateerde hogere VOCL-verontreinigingswaarden ter plaatse van de 	Risico is gelijk gebleven. Weliswaar zijn de endogene risico's toegenomen maar daar staat tegenover dat ten aanzien van het indexeringsrisico een voorstel in het Kaderbesluit 2020 is opgenomen.

NR	Risico	Toelichting en Aansluiting met vorige PS-rapportage	Mutatie risicoprofiel Ten opzichte vorige rapportage
		<p>Zilverfabriek en de brandwerendheid van tunnel en verdiepte ligging.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uitwerking van de technische oplossing door Opdrachtnemers en derden blijkt veel complexer dan voorzien. Dit betreft onder andere de verlegging van de gasunieleidingen waarvan de kosten fors hoger zijn uitgevallen dan vooraf ingeschat. - Indexering. Dit betreft het financiële verschil tussen het vooraf aangenomen (en gecontracteerde) prijspeil en de feitelijke ontwikkeling van het prijspeil. Dit is voor de projectorganisatie RijnlandRoute een exogeen (niet te beheersen) risico. Zie ook de passage onder paragraaf 4, Contractmanagement. - Eisen blijken anders geïnterpreteerd te kunnen worden dan als bedoeld, wat aanleiding is tot discussie. Dit geldt onder andere voor de Gasunieleidingen langs de A4 waarover een punt van discussie is tussen PZH en Comol5. 	
3.	Realisatie van de huidige opgave van de RijnlandRoute wordt complexer door additionele afspraken met stakeholders (stabiliteit scope).	<p>Additionele afspraken met stakeholders en/of initiatieven vanuit bestuurlijke partners leiden tot scopewijzigingen. Het risico dat de RijnlandRoute hiermee loopt is dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - deze wijzigingen grotere consequenties hebben op de bouwplanning en de interne procesgang dan verwacht. 	Dit risico is afgenomen t.a.v. de deelprojecten N434 en de Tjalmaweg doch lijkt toe te nemen t.a.v. het deelproject Europaweg.
4.	Uitwerking van de technische oplossing blijkt complexer dan voorzien door raakvlakken binnen het project (techniek).	<p>De projecten binnen de RijnlandRoute zijn technisch complex; onder andere de bouw van de geboorde tunnel ten behoeve van de N434, de verdiepte ligging-constructies en de nieuwe kunstwerken bij alle projecten.</p> <p>Om dit alles 'werkend' te krijgen moeten de technische raakvlakken van civiele techniek, werktuigbouw, bediening en besturing op een veilige manier worden ingericht. Provincie Zuid-Holland loopt het risico dat het daadwerkelijk operationeel krijgen en de overdracht vanuit het project aan de (eind)beheerder van de RijnlandRoute complexer is dan verwacht.</p>	Dit risico is gelijk gebleven.
5.	Gedurende de realisatiefase van de RijnlandRoute leiden de werkzaamheden tot meer hinder voor het verkeer	Een van de belangrijkste doelstellingen van het project is om de RijnlandRoute maximaal publieksgericht te realiseren zodat de hinder voor de weggebruiker en de omgeving tot een minimum wordt beperkt.	Dit risico is gelijk gebleven.

NR	Risico	Toelichting en Aansluiting met vorige PS-rapportage	Mutatie risicoprofiel Ten opzichte vorige rapportage
	en de directe omgeving dan verwacht (omgeving).	Omdat het project complex is en in een dichtbebouwde omgeving wordt gerealiseerd levert dit risico's op. Voorbeelden hiervan zijn; (1) meer hinder door de transporten en bouwactiviteiten of (2) door het optreden van risico's blijken toch stremmingen noodzakelijk.	

Na de stijging van het risicoprofiel in 2018 is deze in de afgelopen verslagperiode niet verder toegenomen. Wel blijft een stevige inzet nodig op een aantal endogene specifieke risico's zoals hierboven benoemd zodat het project binnen de gestelde kaders kan blijven.

8. Financiën

Opbouw Budget; Lasten en Baten RijnlandRoute (bedrag x € 1,0 mln.)	
Budget RijnlandRoute per PS-1-2019 (28 januari 2019)	Budget
Lasten	891,1
Foutieve verwerking 2e en 4e VGR 2018	-0,3
Saldo wijzigingen	-0,3
Totale Lasten RijnlandRoute PS-1-2019 (28 januari 2019)	890,8
Baten	589,0
Foutieve verwerking 4e VGR 2018	-0,2
Saldo wijzigingen	-0,2
Bijdrage PZH	302,0
Totale Baten RijnlandRoute PS-1-2019 (28 januari 2019)	890,8

Toelichting wijzigingen ten opzichte van PS-2-2018:

Bij de interne 2^e en 4^e Voortgangsrapportages 2018 zijn de mutaties niet juist verwerkt in het begrotingssysteem. Deze fouten zijn bij de verwerking van de interne 1^e Voortgangsrapportage 2019 gecorrigeerd. De cijfers zijn van de (financiële) peildatum 28 januari 2019.

Beheer en onderhoud

De kosten voor Beheer en Onderhoud zijn ongewijzigd gebleven. De kosten voor het beheer en onderhoud van de nieuwe infrastructuur vanaf 2023 voor PZH zijn geraamd op totaal € 5,6 mln per jaar (prijsspeil 2014):

- Contract A44 – verbinding A4 € 3,89 mln tunneltracé
€ 0,61 mln bemensing
€ 0,40 mln energie
- Contract Tjalmaweg € 0,54 mln
- Contract Europaweg € 0,20 mln

Ten aanzien van het meerjarig onderhoud vindt een actualisatie plaats. Eventuele aanpassingen zullen indien nodig in de 2e voortgangsrapportage 2019 uitvoeringsfase RijnlandRoute worden aangegeven.

9. Kwaliteit

In de verslagperiode heeft de gemeenschappelijk projectcontroller de reguliere interne voortgangsrapportages beoordeeld en vastgesteld dat deze nog steeds overeenkomen met de feitelijke gang van zaken. Het toetsproces op de door COMOL5 aangeleverde documenten wordt uitgevoerd op de bij RWS gangbare werkwijze. Kwaliteit en rechtmatigheid van betalingen zijn hiermee geborgd.

10. Moties, toezeggingen en statenoverleg

Openstaande moties:

- Motie 449 - inpassingsmaatregelen Vlietland 26 juni 2013. Deze motie heeft echter geen betrekking op de RijnlandRoute maar op het project Meeslouwerplas.

- Motie 779 - Snelfietsroute Leiden-Katwijk
Stand van zaken:
Naar aanleiding van de behandeling van de VtW Snelfietsroute is op 31 januari 2018 met PS afgesproken dat PZH zou proberen om aanvullende dekking te regelen ter mede-dekking van de kosten van deze VtW. Na overleg met het ministerie van I&W (i.c. het programma Fiets) is medio 2018 aldaar een verzoek om aanvullende subsidie ingediend. Binnen PZH is met de gedeputeerde en de programma's Fiets en RijnlandRoute afgestemd, dat het deel dat aan PZH zou toekomen, benut wordt door het programma RijnlandRoute. Dit omdat vanuit de subsidiegever gevraagd wordt om snel te realiseren voorstellen. In het najaar is bericht ontvangen van I&W dat de aanvraag wordt gehonoreerd en €1,7 mln ter beschikking wordt gesteld. Katwijk heeft al eerder te kennen gegeven geen financiële bijdrage te leveren.

- Motie 867 - Geluidbeperkende maatregelen Vlietland
Stand van zaken: conform toezegging is een behandelvoorstel opgesteld welke aan de Staten zal worden voorgelegd. De motie heeft raakvlakken met het Project RijnlandRoute maar dient wel los van het project te worden gezien. Behandeling van het behandelvoorstel zal dan ook separaat plaatsvinden.

Toezeggingen/ingekomen stukken statenoverleg

- Toezegging: aanbestedingsvoordelen RijnlandRoute voorleggen aan PS, voor besluitvorming over verdere maatregelen inpassing (19 november 2014); afgerond.
- Toezegging: nadat een aannemer is geselecteerd inzichtelijk te maken wat de meerkosten zijn om de bruggen in de A4 (en Tjalmaweg) beweegbaar te maken en hierover een besluit aan PS voor te leggen. Hierin wordt ook de nadeelcompensatie meegewogen. In GS zal zij pleiten voor het (tijdelijk) vastmaken van de bruggen (10 december 2014).
Op 6 december 2016 heeft de Rechtbank Den Haag uitspraak gedaan over het tijdelijk vastzetten van de bruggen over de A44 en N206 over de Oude Rijn. Het besluit van Gedeputeerde Staten is in stand gebleven en alle beroepen zijn ongegrond verklaard. Conform toezegging in de Staten is aan COMOL5 een offerte voor een Verzoek tot Wijziging uitgevraagd.
Op 25 oktober 2017 is de GS-brief over het besluit de vaste bruggen in de Oude Rijn te handhaven in de statencie. ter kennisname aangenomen; afgerond.
- Toezegging: in aanvulling op de eerdere toezegging de gevolgen van het verdwijnen van een aansluiting van de Stevshof op de A44 te monitoren, ook de parallelwegen richting Wassenaar hierin mee te nemen (10 december 2014); afgerond.
- Toezegging: voor de fietsverbinding Vlietland en Oostvlietpolder in het kader van de fietsbereikbaarheid een bredere afweging te maken en eventueel een deel van het budget Brede Doeluitkering hiervoor in te zetten (10 december 2014); afgerond.
- Toezegging: wanneer er aanbestedingsvoordelen zijn de optie Achterweg in Katwijk mee te wegen (10 december 2014); afgerond.
- Toezegging: insprekers hebben tijdens de commissievergadering Verkeer en Milieu van 9 maart 2016 de wens van een langere boortunnel voor Stevshof ingebracht. Op verzoek van de Statencommissie heeft een gesprek plaatsgevonden met de indieners over deze wens. Over dit

- gesprek is PS via een brief op 30 maart 2016 geïnformeerd waarbij is toegelicht welke bezwaren er zijn tegen de wens om te komen tot verlenging mede in relatie tot het lopende aanbestedingsproces; afgerond.
- Toezegging: op 23 november 2016 is in de Statencommissie V&M de brief GS over afwegingskader besteding eventueel aanbestedingsvoordeel RijnlandRoute besproken. Hierbij is door gedeputeerde Vermeulen toegezegd:
 - Wanneer de aanbestedingsprocedure is doorlopen de commissie direct te informeren over de resultaten; afgerond.
 - Als het genoemde aanbestedingsvoordeel is gebleken, dan de optie voor een verlengde tunnel bij de Stevenshof nader uit te werken. Als het genoemde aanbestedingsvoordeel is gebleken, doet de gedeputeerde een voorstel voor besteding (bevestiging eerder gedane toezegging) ; afgerond.
 - In het eerste kwartaal van 2017 de commissie te informeren over de resultaten van de gesprekken met de gemeente Katwijk, mede in relatie tot motie 453 zoals verwoord in de moties 449 en 453 aan de lijst met mogelijke inpassingsmaatregelen bij aanbestedingsvoordeel toe te voegen (inpassingsmaatregelen bij Valkenburg West); beiden afgerond.
 - Gedeputeerde Weber te vragen de commissie schriftelijk te informeren wanneer er voortgang is op het dossier Vlietland; afgerond.
 - Toezegging: op 2 februari 2017 heeft de Wijkraad Stevenshof en andere verenigingen wederom een brief aan de Staten gestuurd waarin zij pleiten voor een betere inpassing van de RijnlandRoute langs de wijk Stevenshof en waarin zij PS vragen de benodigde stappen te zetten. Deze brief is betrokken bij de bespreking van diverse brieven aan PS over de RijnlandRoute waaronder het besluit tot definitieve gunning en het afwegingskader besteding eventueel aanbestedingsvoordeel.

Gedeputeerde heeft hierbij toegezegd:

 - bereid te zijn met de wethouder(s) van Leiden en andere gemeenten in gesprek te gaan als gemeenten zelf middelen beschikbaar stellen voor verdere optimalisatie van de RijnlandRoute en dit past in het Provinciaal Inpassingsplan, Tracébesluit en risicoprofiel ; afgerond.
 - Voorafgaand aan PS van 22 februari 2017 schriftelijk een overzicht van (Zuid-Hollandse) projecten te verstrekken waar een aanbestedingsvoordeel van 30% is gehaald en ook inzichtelijk te maken hoe het precies zit met de verschillende (op te tellen) percentages voor de risicoreservering van het project; afgerond.
 - Op 22 februari 2017 is het gunningsbesluit in relatie tot de afweging(en) voor eventuele besteding van aanbestedingsvoordeel in PS besproken. Motie 706 van de leden Potjer en Çelik over onderzoek inpassing RijnlandRoute is verworpen.
 - Motie 453 heeft betrekking op inpassingsmaatregelen Valkenburg-West (Katwijk) en is ingediend op 26 juni 2013. In de Commissie Verkeer en Milieu is deze op 16 mei 2018 afgehandeld; afgerond.
 - Toezegging: op 30 augustus 2017 hebben tijdens de vergadering van de Statencommissie V&M 5 insprekers ingesproken over respectievelijk de inpassing bij Vlietland (geluidswerende voorzieningen en de bomenkap bij Leidschendam-Voorburg en Voorschoten). Gedeputeerde Vermeulen heeft naar aanleiding van de inspraak en vragen van de statenleden toegezegd dat:
 - De commissie te informeren over de beantwoording aan de verschillende brieven-schrijvers; afgerond.
 - In gesprek te gaan met de wethouders van Leidschendam-Voorburg en Voorschoten om te bezien hoe om te gaan met de afspraken uit het verleden over geluidswerende voorzieningen en de herplant van bomen; afgerond.

- De heer Paymans (VVD) verzoekt de gedeputeerde in zijn terugkoppeling ook een reactie op te nemen met betrekking tot het rapport van Witteveen en Bos in dit verband; afgerond.
- o Op 25 oktober 2017 zijn de volgende stukken ter kennisname aangenomen, te weten:
 - o 2e Voortgangsrapportage 2017
 - o GS-brief over besluit van gemeente Leiden over het vervallen van de VTW verbreding aquaduct Veenwatering.
 - o GS-brief over diverse ontwikkelingen Vlietland mede naar aanleiding van spreekrecht 30 augustus 2017.
 - o GS-brief Besluit handhaven vaste bruggen over de Oude Rijn ten behoeve van uitvoering RijnlandRoute.
 - o Op 29 november 2017 is de GS-brief over Vlietland inclusief Meeslouwerplas en status visie Witteveen Bos ter kennisname aangenomen.
 - o Op 17 januari 2018 en vervolgens op 31 januari 2018 is het voorstel Snelfietsroute Leiden-Katwijk in resp. statencie. en PS behandeld en hebben PS ingestemd met het voorstel. Daarbij is motie 779 aangenomen.
 - o Op 20 februari 2019 is motie 867 Geluidbeperkende maatregelen Vlietland aangenomen. Door gedeputeerde is toegezegd in juni 2019 een behandelvoorstel aan de Staten voor te leggen.